

**Prirodno-matematički fakultet
Društvo matematičara i fizičara Crne Gore**

OLIMPIJADA ZNANJA 2023.

**Rješenja zadataka iz HEMIJE
za I razred srednje škole**

1. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 3d^{10} 4p^4$

Odgovor pod B i C

2. Da bi atom imao pozitivan oksidacioni broj on treba da bude vezan za elektronegativniji atom. Jedini atom elektronegativniji od kiseonika je ($\gamma=3,5$) je fluor ($\gamma=4,0$). Tako da kiseonik ne može da ima pozitivan oksidacioni broj ni u jednom od ovih molekula.

Odgovor pod D

3. C) Na, Mg, Al, Si

4. $Mr(CuSO_4 \times 5H_2O) = 249,68$

$Mr(CuSO_4) = 159,61$

14% od 70,5 g ($CuSO_4 \times 5H_2O$) je 10,152 g (masa uklonjene vode)

$n(CuSO_4 \times 5H_2O) = n(CuSO_4) = 70,5 \text{ g } (CuSO_4 \times 5H_2O) / 249,68 = 0,282 \text{ mol}$,

dok je $n(H_2O) = 5 \times 0,282 = 1,412 \text{ mol}$

$n(H_2O) = 10,152 / 18 = 0,564 \text{ mol}$ (izgubljene vode)

$n(H_2O)$ ostalo u molek = $1,412 - 0,564 = 0,848 \text{ mol}$

$0,282 : 0,848 = 1:3$ **CuSO₄ × 3H₂O**

Uklonjeno je 10,152 g ili 0,564 mol vode

5. Mr(AlCl₃) = 133,33; Mr(CrCl₃) = 158,35; Mr(AgCl) = 143,32.

$$n(\text{AgCl}) = 10,144/143,32 = 70,78 \text{ mmol.}$$

Ukupni molovi AlCl₃ i CrCl₃ su 1/3 a to je: 70,78/3 = 23,59 mmol

Označavajući sa k mmol AlCl₃, proizilazi da su mmoli CrCl₃: 23,59 – k

Maseni bilans je: m(AlCl₃)+ m(CrCl₃)= 3556 mg

$$133,33k + 158,35(23,59 - k) = 3556 \text{ mg}$$

$$133,33k - 158,35k = 3556 - 3735,48$$

$$25,02k = 179,48$$

$$k = 7,17 \text{ mmol AlCl}_3. \quad m(\text{AlCl}_3) = 7,17 \cdot 133,33 = \mathbf{0,956 \text{ g}}; \quad m(\text{CrCl}_3) = \mathbf{2,6 \text{ g}}$$

6. U 100 g jedinjenja : n(S)= 43,88/32 = 1,37 mol; n(H)= 1,38/1,008 = 1,37 mol.

Masa kiseonika je: 100 – 43,88 – 1,38 = 54,74 g. n(O)= 54,74/16 = 3,42 mol.

n(H):n(S):n(O) = 1,37:1,37:3,42 /1,37 (Dijeljenjem sa manjim brojem dobija se :

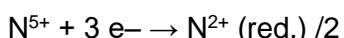
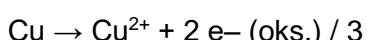
$$n(\text{H}):n(\text{S}):n(\text{O}) = 1:1:2,5$$

Množenjem sa dva dobiju se mali cijeli brojevi: 2 : 2 : 5 . Formula je **H₂S₂O₅**.

7. Uklanjanjem vode iz 100 g gline ostaje 90 g suve gline.

SiO₂ % se dobija iz proporcije: 45 : 90 = x : 100 odakle je: **x = 50%**

8. Dvije polureakcije su:

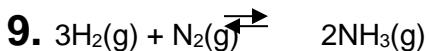

$$n(\text{NO}) = 33,6/22,4 = 1,5 \text{ mol.}$$

$$\text{Mr}(\text{Cu}(\text{NO}_3)_2 = 187,55$$

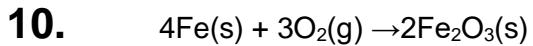
$$n(\text{Cu}(\text{NO}_3)_2 = 1,5 \cdot 3/2 = 2,25 \text{ mol.}$$

$$\mathbf{m(\text{Cu}(\text{NO}_3)_2 = 2,25 \cdot 187,55 = 422 \text{ g.}}$$

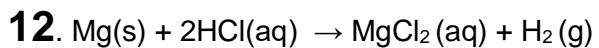
$$K = \frac{[\text{NH}_3]^2}{[\text{H}_2]^3 x [\text{N}_2]}$$

- a) Prema proizvodu
- b) Prema reaktantima
- c) Opada
- d) Raste

$$n(\text{Fe}_2\text{O}_3) = 0,5 \text{ mol}$$

$$\Delta H = 413 \text{ kJ}$$

$$m(\text{HCl (aq)}) = \rho \cdot V = 660 \text{ g}$$

$$\text{Mr(HCl)} = 36,5; \quad \text{Mr(MgCl}_2\text{)} = 95,3$$

$$73:95,3 = x: 190$$

$$X = 145,54 \text{ g HCl (reagovalo)}$$

$$145,54: 660 = x: 1$$

$$x = 0,22 \text{ (22% HCl)}$$

$$c = n/V$$

$$c = (145,54/36,5) \text{ mol / } 0,6 \text{ dm}^3$$

$$c = 6,646 \text{ mol/dm}^3$$

